

Koronapäiväkirja – sunnuntai 15.3.2020

74. päivä

Tämän kokoluokan globaaleja tapahtumia mahtuu yksi tai kaksi vuosisataan. Elämme siis poikkeuksellisia ja jopa historiallisia aikoja. Riippumatta siitä, kuinka pandemiaa tarkastellaan, tuntuu kuin eläisimme katastrofielokuvan sisällä.

Contagion

**Tästäkin suosta selvittää, vaikka ei ihan
kuivin jaloin**

COVID-19 herättää tietenkin pelkoja, mutta toivottomuuteen ei pidä heittäytyä. Hieman vähemmälle huomiolle uutisoinnissa on jäänyt tieto, että Kiinassa tilanne paranee päivä päivältä, ja pahin siellä on jo takanapäin. Joissain Kiinan provinssissa

ei ole todettu ainuttakaan uutta tartuntatapausta sitten helmikuun 19. päivän. Päivittäin jopa 1500 kiinalaista potilasta paranee koronaviruksen aiheuttamasta taudista. Suurin riski on iäkkäillä ja perussairailla. Nuorilla ja hyväkuntoisilla tauti voi olla lähes oireeton.

COVID-19-viruksesta on jo olemassa yli sata harvinaista mutaatiota. Nämä jakautuvat kahteen ryhmään: L- ja S-alatyyppeihin. L-alatyyppi on aggressiivinen ja jopa tappava, mutta S-alatyyppi aiheuttaa yleensä vain lievän, jopa huomaamattoman taudin.

[China Dailyn](#) mukaan kiinalaiset tutkijat havaitsivat, että COVID-19 on kehittynyt kahdeksi yleiseksi alatyypiksi. Näiden tutkiminen voi auttaa riskiarvioinneissa ja hoitokeinojen kehittämisessä. Nämä viruksen alatyypit ovat L- ja S-alatyyppi. L-alatyyppi on selvästi aggressiivisempi ja se levisi nopeasti etenkin Wuhanin epidemian kriittisimmässä vaiheessa.

Vähemmän aggressiivinen ja lievempiä oireita aiheuttava COVID-19-viruksen S-alatyyppi on hieman yleistynyt Kiinassa taudin leviämisen seurauksena, mutta L-alatyyppiä sairastaa jopa 70 % tartunnan saaneista.

Tutkijat tunnistivat 149 mutaatiota uuden koronaviruksen 103 sekvensoidussa genomissa. Nämä voitiin edelleen jakaa kahteen päätyyppiin. Asiantuntijoiden oletus on, että mutaatiot ovat tapahtuneet melko hiljattain.

Tutkimus, jonka otsikko on "SARS-CoV-2:n alkuperä ja jatkuva kehitys", julkaistiin tiistaina vertaisarvioidussa National Science Review -lehdessä. Tutkimuksen tekivät Pekingin ja Shanghain yliopistojen ja Kiinan tiedeakatemian tutkijat. Tutkijat korostivat, että tutkimus oli varsin pieni. Vielä ei tiedetä, kuinka L-tyypin kannat kehittyivät S-tyypistä ja kuinka nämä mutaatiot vaikuttavat viruksen leviämiseen ja patogeneesiin.

Laumaimmuneetti Britannian malliin?

Britanniassa on jo harkittu laumasuojan hankkimista altistamalla riittävän suuri osa nuorista ja hyväkuntoisista taudille, jotta taudin leviäminen saarivaltakunnassa estyisi. Teoria on, että vanhuksat ja perussairaata eristetään ja taudin annetaan jyllätä nuorten ja terveiden keskuudessa. Kun riittävän suuri osa väestöstä saa immuniteetin koronavirukselle, tauti ei enää leviä ja väestö on turvassa.

Tällainen koko kansakunnan ihmiskoe on herättänyt huolta ja epäilyjä. Monet asiantuntijat ovat varoittaneet, että mitään takeita immuniteetin muodostumisesta ja laumasuojasta ei ole. Ideana ajatus on hyvä; se ehkäisisi todennäköisesti myös saman koronakannan tulevat epidemiat. Vaarana on, että nopeasti mutatoituvaan tautiin ei muodostu immuniteettia ja koe menee reisille, jolloin suuri osa altistuu turhaan koronavirustartunnalle.

'Our aim is to try and reduce the peak, broaden the peak, not suppress it completely': Sir Patrick Vallance, chief U.K. scientific adviser"

Ison-Britannian johtava tieteellinen neuvonantaja Patrick Vallance sanoi, että laumaimmuneetti on vaihtoehto, jota hallitus tutkii pyrkiessään hillitsemään COVID-19-viruksen leviämistä. Tavoitteena olisi antaa immuniteetin kehittyä väestötasolla ihmisille, joilla on pienin riski kuolla koronaviruksen aiheuttamaan sairauteen.

Tavoitteena on siis antaa laumaimmuneetin kehittyä, jotta riittävän monet ihmiset ovat immuuneja taudille. Näin taudin etenemistä voidaan hidastaa, mikä suojelee sellaisiakin ihmisiä, joilla on suurin riski kuolla koronavirustartunnan aiheuttamaan sairauteen.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa ehdotetun idean tarkoituksena on erottaa pienemmän riskin ihmiset korkeamman riskin

ryhmästä, johon kuuluvat yli 70-vuotiaat sekä ihmiset, joilla on perussairauksia. Teorian mukaan pienen riskin ryhmässä 60 % sairastuminen kehittää laumaimmunitetin, joka suojaa kaikkia. Etuna tällaisesta on, että se ehkäisisi saman viruskannan tulevia epidemioita ja säästäisi valtavasti julkisen talouden resursseja.

Tuntematon tuntematon ja musta joutsen

Maailmamme muuttuu nopeammin, kuin kertaakaan sotien jälkeen. Vuoden päästä keväällä maailma on varmasti hyvin erilainen kuin tänään. Millaisia tulevat muutokset ovat ja kuinka ne vaikuttavat maailmaan? Sitä ei kukaan voi varmasti tietää. Edessämme on tuntematon tuntematon.

Yhden positiivisen asian olen huomannut: koronavirusepidemia tuo perspektiiviä asioihin ja näyttää siltä, että tyhjämpäiväinen nahistelu triviaaleista asioista on jo vähentynyt. Parhaiten selviämme, jos kaikki puolueet tekevät yhteistyötä koronaviruksen vahinkojen minimoimiseksi.

Kirjoittaessani tätä todettuja koronavirustartuntoja on Suomessa 244. Ulkoministeriö kehottaa välttämään ulkomaanmatkoja. Epidemia näkyy jo arjessa. Ihmiset välttelevät liikkumista kaupungilla. Karanteeneja on asetettu ja monet ihmiset ovat mahdollisuuksien mukaan asettaneet itsensä ja perheensä vapaaehtoiseen karanteeniin. Taksikuskit ja ravintolatyöntekijät kertovat samaa: hiljaista on. Tavastia-klubi laittoi ovet kiinni jo perjantaina koronaviruksen vuoksi.

Viro sulkee rajansa ja estää ulkomaalaisten pääsyn maahan 17. maaliskuuta alkaen. Donald Trumpin koronavirustesti oli negatiivinen, mutta Espanjan pääministeri Pedro Sanchezin vaimon koronavirustesti oli positiivinen. Javier Solana kuoli tautiin.

Ranskan pääministeri Edouard Philippe kertoi lauantaina, että

maassa suljetaan kahvilat, ravintolat, elokuvateatterit ja kaupat lauantain ja sunnuntain välisestä yöstä alkaen. Ainoastaan apteekit, bensa-asemat ja ruokakaupat pysyvät auki. Lauantaihin mennessä 4500 ranskalaista oli sairastunut ja 91 kuollut koronavirustartunnan seurauksena. Koronavirus sulkee myös Kanariansaaret.

Itävalta myöntää heti neljän miljardin euron tukipaketin koronavirusepidemian vuoksi talousvaikeuksiin joutuneille yrityksille. Kiinalaisten mukaan koronaviruksella voi olla pitkäaikaisia terveysvaikutuksia. Osa parantuneista kärsii keuhkojen vajaatoiminnasta.

Väkilukuun suhteutettuna koronavirus runtelee Italiaa todella kovalla kädellä. Syynä pidetään viranomaisten hidasta reagointia, tiivistä yhteisöllisyyttä ja maailman toiseksi iäkkäintä väestöä.

Lukuja sunnuntaina 15.3.2020:

Kiinassa tartuntoja 80 995 ja kuolleita 3199

Italiassa tartuntoja 21 157 ja kuolleita 1441

Iranissa tartuntoja 13 938, kuolleita 724

Etelä-Koreassa tartuntoja 8162, kuolleita 75

Espanjassa tartuntoja 7753, kuolleita 291

Saksassa tartuntoja 5426, kuolleita 11

Ranskassa tartuntoja 4499, kuolleita 91

Yhdysvalloissa tartuntoja on nyt 3083, kuolleita 60

Sveitsissä tartuntoja 2217, kuolleita 14

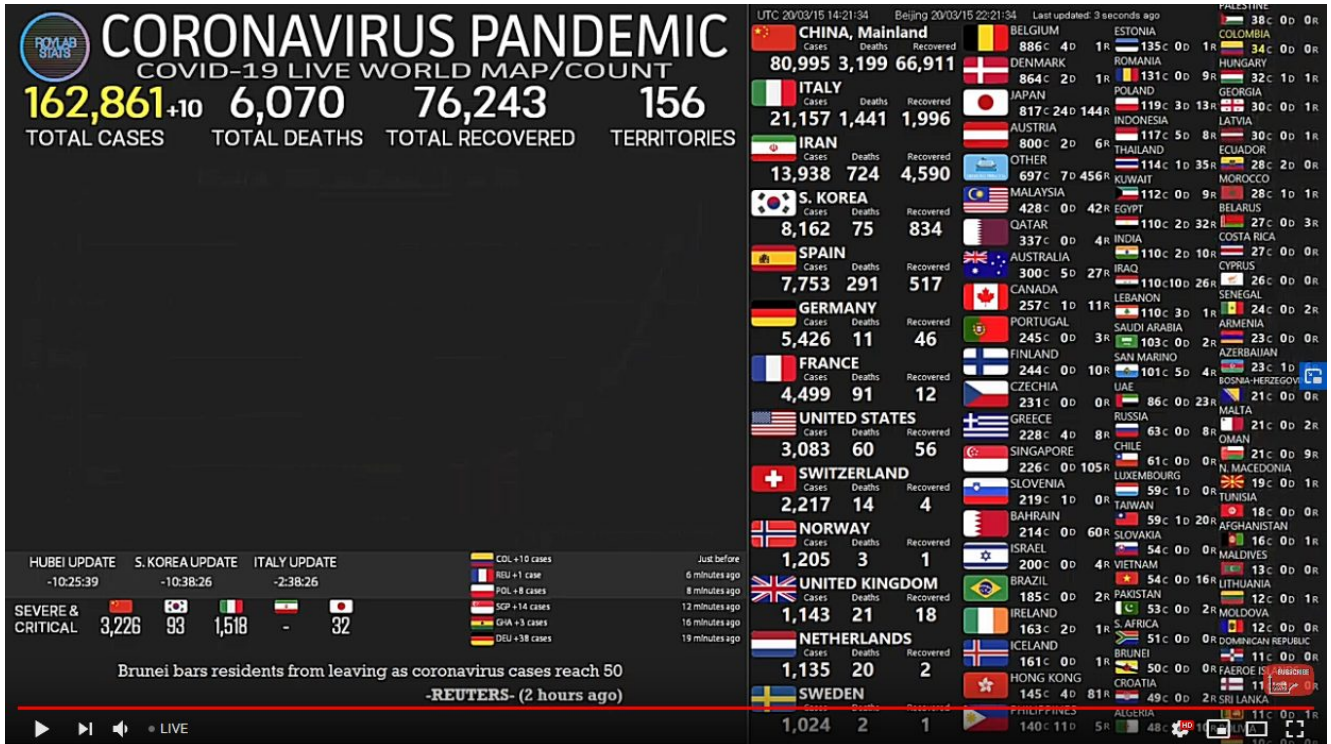
Norjassa tartuntoja 1205, kuolleita 3

Iso Britanniassa tartuntoja 1143, kuolleita 21

Alankomaissa tartuntoja 1135, kuolleita 20

Ruotsissa tartuntoja 1024, kuolleita 2

Koko maailma: tartuntoja 162868, kuolleita 6070

Live-seuranta

"Korona sattui iskemään maailmaan tilanteessa, jossa vanhoja ajattelutapoja oli jo ehditty kyseenalaistaa monelta suunnalta. Ilmastonmuutos, toistuvat pakolaiskriisit, poliittisen järjestelmän heikkeneminen ja kansainvälisen järjestyksen horjuminen ovat kaikki vahvistaneet sellaista ajatusta, että maailmassa on jotain vikaa." [Saska Saarikoski / HS](#)

Tänään Itävalta kielsi yli 5 henkilön kokoontumiset. Italiassa sairastuneiden määrä ylitti 21 000 ja Espanjaan julistettiin poikkeustila.

Kiina osti koko maailmalle arvokasta

aikaa

Varmasti ei voida tietää kauanko kiinalaiset pimittivät tietoa uudesta ihmisiin tarttuvasta koronaviruksesta. Todennäköisesti kiinalaiset viranomaiset reagoivat nopeammin ja aktiivisemmin kuin viranomaiset monissa Euroopan maissa ja Yhdysvalloissa.

Kiinassa on valtavasti moitittavaa, mutta kukaan ei voi enää kiistää kiinalaisten tehokkuutta ja edistymistä. Kun Yhdysvallat on Trumpin hallinnon aikana vetäytynyt kuoreensa ja luopunut maailman johtajan asemasta, Kiina kärkkyä tuota asemaa.

Kiina on taloudellisesti, teknologisesti ja sotilaallisesti saavuttanut Yhdysvallat ja menee varmasti pian ohi (jos ei jo ole mennyt). Kiinan etuina on terveempi ja koulutetumpi väestö kuin USA:ssa sekä maailman massiivisin teollisuuspotentiaali. Kiinan vaikutusvalta ja omistukset ovat kasvaneet kaikkialla maailmassa Afrikasta Eurooppaan. Tämä lienee yksi muutos maailman geopoliittisessa tilanteessa epidemian jälkeen.

Kiinan rajut toimet Wuhanin tartuntojen eristämiseksi herättivät länsimaissa hämmennystä, mutta kun nyt katselee Eurooppaa ja maailmaa, kiinalaisten toimet asettuvat kontekstiin. Nyt olisi järkevää ottaa opiksi kiinalaisten ja italialaisten kokemuksista, eikä toistaa Italian virheitä.

Wuhanin asettaminen karanteeniin oli jotain uskomatonta. Kaupunki on samaa kokoluokkaa Lontoon ja New Yorkin kanssa. Kun sairaalapaikat loppuivat, kiinalaiset rakensivat väliaikaisen 1000 potilaan sairaalan kymmenessä päivässä. Ja sitten toisen.

Karanteeni osui kiinalaiseen uuteenvuoteen, jolloin kiinalaiset matkustavat kotiseudulleen ja tapaavat perhettä ja sukulaisia. Kiinalaiset ymmärsivät ja ymmärtävät jotain, mitä läänkkärit eivät oikein tajua: velvollisuudet menevät yksilön vapauksien ja oikeuksien edelle. Tämä näkyi Kiinan reaktiossa ja se antoi varmasti aikaa muille maille.

Kiinalaiset ovat käyttäneet aktiivisesti hengityssuojaimia epidemian alusta alkaen. Toisin kuin meille on kerrottu, kiinalaisen tutkimuksen mukaan hengityssuojain suojaa tartunnalta ainakin jonkin verran.

Lääkintähenkilökunta käyttää Kiinassa suojavaatteita, joiden päälle pukemiseen menee tunti. Niiden riisuminen ja desinfiointi on niin hankalaa, että hoitohenkilökunta käyttää vaippoja. Julkisia tiloja desinfiointiin ja desinfioidaan jatkuvasti. Desinfiointia liinoja on kaikkialla. Lakeja muutettiin Kiinassa tarpeita vastaavaksi epäröimättä.

Kiina osti tehokkailla toimillaan aikaa, jonka me tuhlasimme

epäilyyn sen sijaan, että olisimme valmistautuneet ajoissa. Suomalaisten ja monien muiden maiden viranomaisten viesti oli: ei se tänne tule, ja jos tulee, se on hyvin lievä, eikä tartu moneen.

Koskakohan poliitikot alkavat kuunnella asiantuntijoita. WHO ja Euroopan tartuntatautivirasto ([ECDC](#)) tuottavat ajantasaista ja arvokasta tietoa, jota Suomen hallituksen ja viranomaisten on käytettävä päätöksiä tehtäessä.

Erilaisia salaliittoteorioita syntyi heti taudin tultua julki

Näistä ehkä eniten huomiota saivat amerikkalaisen senaattorin väite, että koronavirus karkasi kiinalaiselta huippumodernilta biologisen sodankäynnin laitokselta. Toisaalta kiinalaisdiplomaatti väitti, että koronavirus oli amerikkalaisten biologinen hyökkäys Kiinaan.

Tällaisia syytöksiä nousee aina pintaan, kun jotain pelottavaa tapahtuu. Kolmas maininnan arvoinen salaliittoteoria on, että Yhdysvalloissa koronavirukseen viittaavia havaintoja tehtiin jo viime vuonna, mutta tapauksiin liittyvistä keuhkovaurioista syytettiin julkisuudessa sähkötupakkaa. Tämän viimeisen tarinan mukaan Wuhaniin marraskuussa saapui 10 000 ulkomaalaista maailman sotapeleihin osallistuvaa vierasta. Amerikkalaiset toivat taudin mukanaan.

Niissä jutuissa tuskin on mitään perää. Pandemiaa on osattu odottaa jo pitkään, ja monet tutkijat ovat tienneet, että kysymys ei ole siitä tuleeko pandemia, vaan siitä, koska se tulee. TEDTALKissa puhunut Bill Gates varoitti pandemiasta jo 2015, eikä hän edes ole virologi. Johns Hopkinsin tutkijat ajoivat tietokonesimulaation koronaviruksen aiheuttamasta pandemiasta vain kuukausia ennen Wuhanin ensimmäisiä tartuntoja.

Kiinalaiset toimivat nopeasti ja tehokkaasti jo taudin alkuvaiheessa. Wuhan ja Hubei asetettiin tiukkaan karanteeniin, kun sairastuneita oli virallisten tietojen

mukaan vasta joitain satoja. Ensireaktiot maailmalla näin ankariin toimiin olivat epäuskoisia ja hämmentyneitä. Tämä lietsoi uusia salaliittoteorioita taudin todellisesta vakavuudesta.

Kiina lähetti Italiaan yhdeksän lääkäriä ja 30 tonnia lääkintävälineitä.

Mutta onko COVID-19 musta joutsen?

Ei. Asiantuntijat ja esimerkiksi Maailman terveysjärjestö WHO on pelännyt jotain tällaista jo vuosia. Varoitukset ovat kaikuneet kuuroille korville. Valtioiden rahoittavat mielummin hyökkäys- kuin immuunipuolustuskykyä.

Vain murto-osalla rahasta, joka käytetään sotilasmenoihin, voitaisiin perustaa monikansalliset lääketieteen asiantuntijoista muodostuvat Medical Corps-joukot, eli nopean toiminnan lääketieteellinen valmiusryhmä, joka pystyisi puuttumaan paikan päällä epidemioihin jo niiden varhaisvaiheessa. Näin ideoi Bill Gates 2015. WHO:lla tai YK:lla ei ole tuollaiseen valmiuksia.

Yhdysvalloissa

Johns Hopkins on perustanut COVID-19 tietokannan ja kehittää järjestelmää, jolla tuhat potilasta voidaan testata koronaviruksen varalta päivässä. Useissa maissa tehdyt tutkimukset osoittavat, että oireettomat tartuttajat levittävät koronavirusta huomaamatta. Tähän mennessä on kiinnitetty huomiota oireita osoittaviin potilaisiin (yskä, kuume, hengitysvaikeudet). Nyt on varmistunut, että myös oireettomat voivat kantaa ja levittää koronavirustartuntaa. Maaliskuun ensimmäisenä päivänä Yhdysvaltojen terveysministeri Alex Azar totesi haastattelussa, että oireettomat eivät levitä tartuntaa.

"You really need to just focus on the individuals that are symptomatic," he said. "It [the containment strategy] really does depend on symptomatic presentation."

Yhdysvaltojen tartuntatautien virasto (CDC) ei myöskään pidä oireettomia tartunnan saaneita uhkana.

"Some spread might be possible before people show symptoms; there have been reports of this occurring with this new coronavirus, but this is not thought to be the main way the virus spreads," according to the website.

Viimeisimpien tutkimusten perusteella yhdysvaltalais-asiantuntijat varoittavat, että oireettomat potilaat levittävät tautia paljon luultua enemmän.

